

CIRCUITS D'ALTA MUNTANYA PEL
PIRINEU ORIENTAL
CATALÀ

25 itineraris per carenes del Canigó al Pedraforca

MANEL FIGUERA

Col·lecció Azimut - 66

Col·lecció: Azimut - 66

*CIRCUITS D'ALTA
MUNTANYA PEL PIRINEU
ORIENTAL CATALÀ*

*25 itineraris per carenes
del Canigó al Pedraforca*

MANEL FIGUERA

Cossetània
EDICIONS

Fotografia de la portada:
vall d'Engorgs
(Jordi Longás)

Primera edició: gener del 2005

Edita: Cossetània Edicions
C/ de la Violeta, 6 - 43800 VALLS
Tel. 977 60 25 91
Fax 977 61 43 57
cossetania@cossetania.com
www.cossetania.com

© Manel Figuera Abadal
© Cossetània Edicions

Disseny i composició: Imatge-9, SL

Impressió: Formes Gràfiques Valls, SA

ISBN: 84-9791-077-X

Dipòsit legal: T-10-2005

A l'Anna i l'Agnès.

*Al Santi i el Nene, amb qui he tingut la sort i el plaer
de compartir molts d'aquests circuits.*

*A l'Enrique Bretos, el Xavier Morell, l'Alfons Brosel,
el Toni Gol, el Xiscu Moreno, l'Alfonso Cardona,
la Isabel Ubach, la Mireia Ansón, l'Òscar Esteban,
el Manolo Pons, el Manel Grifoll, els companys
i les companyes del Grup Excursionista de Cerdanya
(GREC) i totes les persones que han recorregut
amb mi algun dels circuits.*

*D'una manera especial a l'amic Xavier Vilalta,
que ens ha deixat, en un accident al Posets,
aquest passat 5 de setembre de 2004.*

Introducció

Hi ha dos autors de guies d'excursions amb els quals tinc força afinitats en la manera d'anar pels Pirineus o, almenys, en com descriuen els itineraris. Es tracta de Michel Sébastien i Miquel Capdevila. He llegit, rellegit i seguit una bona part dels atractius circuits que consten en els llibres *Cimas pirenaicas*, del primer, i *Pirineos: los tresmiles en 30 jornadas*, del segon. M'agraden els seus itineraris, no m'importa repetir-los. He practicat —i practico encara— marxes per senders, barrancs, ascensions per vies normals, escalada, vies ferrades..., però ja vaig descobrir fa temps, i amb els anys se m'ha confirmat, que l'estil de pirineisme que ells ressenyen és el que més s'adiu a les meves preferències: anar per carenes i crestes, encadenar cims, fer alguns passos —si escau— d'escalada, recórrer valls amagades, dirigir-me a racons solitaris i inhòspits... Tot això només amb l'equip i el material imprescindible, si és possible sense cordes i estris que augmentin el pes de la motxilla. Tots tres tenim una predilecció especial per les rutes circulars, els circuits d'alta muntanya en què els paisatges canvien constantment i les carenes s'allarguen en una successió de cims. Unes travesses que permeten tornar, per una nova vall o coma, al punt de sortida i que es poden fer en un sol dia, malgrat que alguns refugis en facilitin la realització en dos.

Comprenc Michel Sébastien quan reconeix que l'escalada li fa por. A mi em passa el mateix. Mai no seré un bon escalador. Si algun cop em veig obligat a escalar és perquè no hi ha una altra solució. Cadascú, com diu ell, actua en funció de la seva pròpia personalitat. Cadascú a la muntanya, com a la vida, ha de saber trobar el seu itinerari. Admiro els grans alpinistes, però sé que no seré com ells. No obstant això, dins de la línia de les possibilitats que m'aporten els meus recursos físics, psíquics i tècnics; dins del marc incomparable dels Pirineus i, algunes vegades, dels Alps, els Picos de Europa o Gredos, em considero afortunat. Essent capaç de superar passos de quart grau en roca, dominant mínimament el piolet i els grampons en pendents forts de neu o glaç i sabent assegurar amb la corda o muntar un ràpel, puc assolir tots els cims de tres mil metres pirinencs i la majoria de quatre mil dels Alps. En tinc prou i de

sobres. Fent els vint-i-cinc circuits de muntanya que descriu en aquesta guia, de vegades totalment sol —té avantatges, malgrat el risc que cal assumir—, de vegades acompanyat pels meus amics, he arribat a un nivell d'intimitat incomparable, gairebé de complicitat amb el medi. He sentit un benestar i una alegria immensos.

Miquel Capdevila és un gran alpinista i escalador, una persona ben entrenada físicament i amb un nivell tècnic elevat. Sóc capaç de seguir amb un temps semblant al que ell fa constatar els trams dels trenta circuits de la seva guia sempre que no calgui escalar o fer grimpadas fortes, però l'horari se m'allarga en els d'escalada o crestes aèries. És lògic. Amb tot, si m'haguessin encarregat un treball com el seu, encadenar els tres mils pirinencs en trenta jornades, hauria ressenyat, amb alguna petita variant, els mateixos itineraris. Per aquesta raó ja no em plantejo escriure una guia de circuits d'alta muntanya pel Pirineu central. Si algun dia la faig les rutes circulars evitaran, segurament, els cims de tres mil metres. Tampoc no fóra cap problema. Hi ha tantes muntanyes!

Al Pirineu oriental català no hi ha cap tres mil. El cim més elevat és el del Carlit, que ateny l'altitud gens menyspreable de 2.921 m. Tres relleus més sobrepassen els 2.900 m —tossa Plana de Lles, Puigpedrós i Puigmal— i una munió es troba entre els 2.800 m i els 2.400 m, cota mínima que atribueixo, en les nostres latituds, a la vertadera alta muntanya. Sé que aquesta alçada és discutible i potser massa arbitrària, però les condicions climàtiques que es troben per damunt assoleixen una rigorositat difícil d'atènyer més avall. Això no vol dir que en un dia molt fred puguem trobar un paisatge hivernal fins i tot per sota dels 2.000 m. Dels 2.400 m en amunt només alguns valents pins negres s'atreveixen a viure-hi, tot que no hi formen boscos. És un món a part, allunyat, un desert de rocs i crestes tothora canviant. A l'any hi ha quatre estacions, però cap estació d'un any és igual que la del passat i els altres. És un privilegi.

Què s'entén per Pirineu oriental? No és una pregunta fàcil. Sí que es pot explicar on acaba el Pirineu axial i on comença el Prepirineu, perquè els criteris són estrictament geològics. Pirineu axial: materials rocosos primaris. Prepirineu: secundaris i terciaris. Però amb els Pirineus oriental, central i occidental existeixen explicacions diverses. Hi ha qui denomina Pirineu oriental la franja que va de la Maladeta al cap de Creus. Però és gairebé mitja serralada! Deu respondre a la ubicació de les actuals comunitats autònomes. País Basc: Pirineu occidental. Osca: Pirineu central. Catalunya: Pirineu oriental. I els territoris occitans? Hem de considerar oriental l'Ariège, de clima atlàntic?

La vall del Madriu des del cim del pic de les Agols

M'inclino per les tesis d'alguns experts de l'Institut Pirenaico de Jaca, els quals tenen en compte aspectes climàtics i de paisatge vegetal. Segons ells, el Pirineu oriental va del cap de Creus a Andorra i es caracteritza pels vents predominants del sud-est, amb influència mediterrània de temperatures suaus, un període de sequera estival i un màxim de precipitacions a la tardor. Una altra dada a considerar és que del Carlit al litoral el vessant meridional és més humit que el septentrional. Aquesta realitat es veu clarament al Canigó, on la humitat del Vallespir, al sud, és superior a la del Conflent i el Rosselló, al nord. Observant el relleu, el Pirineu oriental difereix també del central en un efecte menor de les glaciacions. És cert que hi va haver glaceres, a la seva zona axial, però menys llargues i profundes que al Pirineu central. La morfologia d'un bon nombre de muntanyes, amb penesplans —altiplans culminants sense efectes d'erosió glacial—, és una constant del paisatge. La toponímia, d'altra banda, ho reflecteix: camp de Claror, calm Colomer, tosseta de l'Esquella, Campcardós, tossa Plana de Lles...

El sector que abasta aquesta guia que teniu a les mans, seguint la base dels 2.400 m com a mínim, va del massís del Canigó a Andorra i l'Alt Urgell en funció del curs dels rius Segre, Gran Valira i Valira d'Encamp o d'Orient fins al port d'Envalira. Tanmateix, no surt de l'àmbit dels Països Catalans —Catalunya Nord, Catalunya estricta i principat d'Andorra—, encara que algunes carenes limitin amb Occitània. Els vint-i-cinc circuits es troben dins del Pirineu oriental català, entenent que el Pirineu occidental català és, en aquest cas, la franja de Pirineu central que va d'Andorra a la vall de Benasc. Tres d'aquests, a més,

pertanyen al Prepirineu —que és tan pirinenc com el Pirineu axial—, concretament a les serres interiors prepirinenques, on només dos relleus sobrepassen els 2.400 m: el Cadí i el Pedraforca. I parlant del Cadí i el Pedraforca, destaco que hi he fet constar les últimes altimetries dels mapes d'Alpina, que atribueixen 2.653 m al Vulturó i 2.506 m al pollegó Superior, tot i que també les he anotat, aquestes modificacions, en els altres cims que assoleixen els itineraris circulars. Sí, ja ho sé, deixo fora indrets de gran bellesa a l'est del Costabona, cap a la Garrotxa, i a migjorn, cap al Ripollès, el Berguedà, el Solsonès o l'Alt Urgell, dins del nostre Prepirineu misteriós i ple de vida. Però altres bons autors l'han recorregut i n'han divulgat rutes a peu.

Vint-i-cinc circuits escollits per conèixer el Pirineu oriental català. Heus ací la mostra. I per què l'oriental? En primer lloc, per una raó pràctica: la proximitat. Visc a Bellver de Cerdanya, en ple Pirineu oriental, i he fet tots els circuits en un sol dia sortint de casa meua. En segon lloc, per afecte: estimo aquestes muntanyes. Tinc la sort de veure'n algunes cada dia, i sé que al darrere n'hi ha d'altres que també em són familiars. En tercer lloc, per la bellesa. Cadascú, com he explicat, s'ha de fer el seu itinerari, però jo mai no he menyspreat aquesta zona pirinenca. No canviaria el Canigó, el Puigmal, el Carlit, el Cadí o el Pedraforca per la Maladeta, el Posets, el Mont Perdut, el Vinhamala o el Vathleitós. Tots estan bé on són i tenen el seu espai dins de la serralada. Tots tenen unes peculiaritats que els defineixen i que ens esperen per fruir-ne. Tots pertanyen, al cap i a la fi, a aquest gran patrimoni nostre que són els Pirineus.

Sí, és veritat, en quart i últim lloc hi ha una reivindicació: mai no em cansaré de divulgar, completar i rectificar itineraris pel Pirineu oriental, especialment per la Cerdanya, Andorra i el Capcir, però sense oblidar el Conflent, el Ripollès, el Berguedà i l'Alt Urgell. El Pirineu oriental és tan digne com la resta, amb uns cims altius i unes valls verdes i frondoses que res no tenen a envejar a les més populars d'altres indrets. On podem trobar, al Pirineu central, unes comarques com la Cerdanya o el Capcir, unes valls com les conflentines o les andorranes o un massís com el Pedraforca? Aquestes muntanyes són part de la meua vida i, com he dit, estimo aquest trosset tan entrançable dels Pirineus.

La guia és una compilació de ressenyes, però sobretot és íntima. He procurat transmetre-hi sensacions, vivències, anècdotes curioses... Espero que en visquis de semblants, amic lector o amiga lectora, i que cada circuit sigui per a tu una experiència positiva inoblidable. És un plaer, però també una gran responsabilitat, pensar que algun dia seguiràs les meves passes, acariciaràs les mateixes roques i observaràs els mateixos paisatges. Que en gaudeixis!

Informacions pràctiques

Cada circuit consta d'una presentació, una fitxa tècnica i una descripció. La presentació té per objectiu situar-nos dins de la zona de l'itinerari i explicar-ne les característiques. La fitxa tècnica ens indica la ubicació exacta de la serra o massís on farem l'excursió, com accedir-hi, el desnivell acumulat, l'altitud màxima assolida —sempre per damunt dels 2.400 m—, el temps o horari total, uns consells i els llocs —refugis, cabanes, cases de pagès, hotels, etc.— on allotjar-nos. L'horari és aproximat, una referència més, i no inclou les parades. És impossible calcular-lo amb exactitud. Podem seguir un recorregut cent cops i variar-ne el temps a cada un. Està en funció de molts factors, com la forma física, la persona o persones que ens acompanyen —si no anem sols—, les dificultats tècniques, les peculiaritats del terreny —tartera, carena, cresta, costa pronunciada, vessant herbat, etc.—, l'estació de l'any, el temps atmosfèric i el coneixement de l'indret.

Conèixer-lo és un factor bàsic de rapidesa: els dubtes, les consultes al mapa i les temptatives es redueixen o desapareixen en favor de la seguretat i la tranquil·litat de saber què ens espera a cada moment. Alguns circuits els he trobat llargs, complicats i fatigosos, però més endavant, en repetir-los, m'han semblat poc més que una senzilla passejada. És normal que els horaris de les guies siguin inferiors als reals de la marxa. Resulta preferible alentir una mica el ritme d'aquesta marxa per efectuar el mínim d'aturades, sobretot aquelles produïdes pel cansament. Tanmateix, hem d'assumir que a l'alta muntanya pirinenca, llevat d'excepcions comptades, els camins marcats no són freqüents i que en força ocasions el "camí" ens el farem nosaltres mateixos.

Als consells intento valorar els obstacles principals que trobarem al circuit, especialment si el fem a l'hivern. Aquí cal fer l'eterna però necessària diferència entre dificultat i perill. Les dificultats dels vint-i-cinc itineraris circulars ressenyats en aquesta guia no sobrepassen el III de l'escala de l'UIAA; un excursionista o alpinista mitjanament entrenat, amb una certa experiència i una base de coneixements d'escalada, les superarà —si no hi ha neu o glaç— amb pocs problemes, i un escalador gairebé ho farà amb una mà a la butxaca.

No obstant això, si ens acompanyen persones novelles o que els impressionen els buits o els trams aeris i exposats és millor que ens emportem, segons la ruta, una corda de 50 m o un cordino de 30 m amb unes quantes cintes i material adient per assegurar-les. Ara bé, que aquestes dificultats siguin petites i poc sostingudes, que només les localitzem en passos aïllats, no significa necessàriament que els recorreguts estiguin exempts de perill. Ben al contrari. En l'àmbit pirinenc de la guia, una escalada difícil acostuma a ser menys perillosa, malgrat que resulti espectacular, que una bona part d'aquestes circuits.

Tinguem en compte els canvis meteorològics, estiguem al cas de les prediccions i no afrontem els recorreguts llargs si les condicions atmosfèriques no són adequades. Una nevada, una ventada o una tempesta elèctrica sobtada poden complicar el nostre avanç de manera considerable i augmentaran, sens dubte, el grau de perill. Preparem-nos per a les eventualitats, però si les prediccions no són optimistes, creieu-me, esmorzar o dinar en un refugi o en un bon restaurant, observant com fa mal temps a fora, és una delícia. Agafem-nos les coses amb filosofia. Com diu la vella dita: "Les muntanyes mai no es mouen d'on són." Sempre acostuma a arribar una ocasió més propícia per tornar allà on hem hagut de renunciar. Si una predicció és clarament desfavorable no sortim o bé reduïm el recorregut a passejar pels boscos —a la tardor, si hi ha bolets, millor!—, fer senderisme per antics camins entre pobles, veure aquests pobles, conèixer-ne la gent, visitar esglésies romàniques o museus, etc. Encara que de vegades "els del temps" s'equivoquin, el sol fet de pensar durant una excursió que la meteorologia pugui canviar, a mi ja em neguiteja.

Pel que fa als circuits, estan explicats, com he dit, atenent-ne la descripció i evitant estructures massa segmentades. Les excursions són fruit d'una experiència personal i intento aportar-hi la meva visió. No pretenc fer literatura, sinó proporcionar dades que serveixin de referència. Amb tot, de tant en tant hi faig constar una altitud i un horari parcial, per situar més objectivament sobre la ruta.

La major part dels detalls, però, els deixo per a tu, lectora i lector. Cadascú descobreix la realitat a la seva manera i en treu les conclusions. Acompanya les ressenyes un croquis senzill i aclaridor, en el qual he tingut una cura molt especial pel que fa a la toponímia. Els topònims són un valor patrimonial que hem de conservar. No cal dir que aquest croquis en cap moment substituirà el mapa, sinó que n'és un complement. Mapa, brúixola, altímetre i tantes dades com aconseguim del sector són elements que potser necessitarem quan menys ens ho esperem. És important, també, dur uns prismàtics i una

*El pollegó Inferior del Pedraforca i les costes d'en Dou,
des del balcó de la Joaquina*

màquina de fotografiar. Els prismàtics ens seran útils per tenir una visió més concreta d'algun tram complicat o per obtenir més detalls panoràmics. Les fotografies, a part de ser per elles mateixes un record per a tota la vida, ens donaran informació visual per a quan repetim l'excursió o per proporcionar-ne a qui vulgui fer-la.

Prefereixo no estendre'm en consideracions sobre el nivell tècnic —de fet ja n'he parlat—, el material que hem de portar, l'equip, el menjar i la beguda, els components de la farmaciola —hi ha bibliografia específica—, com hem d'actuar en cas d'accident —anotem els telèfons d'emergència per a un rescat eventual— o a qui va dirigida la guia. Hem de conèixer els nostres límits —que no vol dir limitacions— i preferències. Hem de saber què ens fa gaudir plenament de la muntanya, sense complexos, i no anar-hi a patir. Això no treu que en algunes ocasions hàgim d'assumir el patiment, però una cosa és trobar-lo i una altra anar a cercar-lo. No hem de tenir por de la muntanya, però sí un gran respecte; dins del seu medi som insignificants. Si la fita pretesa és escalar una paret de 500 m, està clar que aquesta no és la nostra guia; si només volem assolir un cim per la via normal i tornar per on hem pujat, tampoc no ho és. Els vint-i-cinc circuits, malgrat que disposen de diversos punts per abandonar-los si ens sorprèn el mal temps o ens cansem més del que ens esperàvem, són una manera diferent de recórrer aquest meravellós Pirineu oriental, tant axial com Prepirineu, assequible en un sol dia per a un gran nombre d'excursionistes; una varietat més de les moltes que hi podem dur a terme. I com acostuma a succeir amb les diferents facetes de l'excursionisme, és perfectament compatible amb les altres.

Els itineraris

Volta de Balaig

Comencem per un recorregut curt però complet. L'ascensió a la pica del Canigó a través dels Cortalets és molt freqüentada durant l'estiu a causa de la seva facilitat. Un camí ben marcat hi arriba sense cap mena d'obstacle. Per això no té gaires al·licients, a banda del panorama extens i la contemplació del circ de Balaig des de l'Estanyol. La cresta de Barbet, en canvi, resulta més atractiva.

Pujarem al pic de Barbet per aquesta cresta —que en realitat no ho és—, ens dirigirem al cim del puig Sec i farem tot el tomb al circ de Balaig aprofitant la ruta de Merialles per la bretxa Durier i la Xemeneia. Una vegada ens plantem al cim de la pica del Canigó, completarem aquesta volta pel camí dels Cortalets.

Gaudiu de l'excursió: passejarem pel massís més alt —que no vol dir més elevat— dels Pirineus, amb una vista única en tota la serralada!

Situació: Massís del Canigó; comarques del Conflent, el Rosselló i el Vallespir.

Accés: De Prada, anem per carretera a Villerac, on agafem una llarga pista amb trams asfaltats i altres de terra, no sempre en bon estat, fins al ras del Prat Cabrera. A partir d'aquí acostuma a empitjorar. És possible iniciar en aquest punt l'excursió seguint les marques blanques i vermelles del GR 10-36, que en una hora escassa ens deixaria als Cortalets. Si decidim continuar amunt, arribarem al xalet-refugi dels Cortalets després de 32 km des de Villerac.

Desnivell acumulat: 806 m.

Altitud màxima: 2.784 m.

Temps total: 4 h.

Consells: Cal parar molta atenció a possibles caigudes de pedres durant el tram de la canal de la Xemeneia, sobretot si hi ha força gent a la part superior. En cas que hi hagi neu, cal anar amb esquís o raquetes, piolet i grampons; una corda o un cordino de 30 m ens serà útil a la canal (45-50 graus d'inclinació, sovint amb neu dura).

Allotjament:

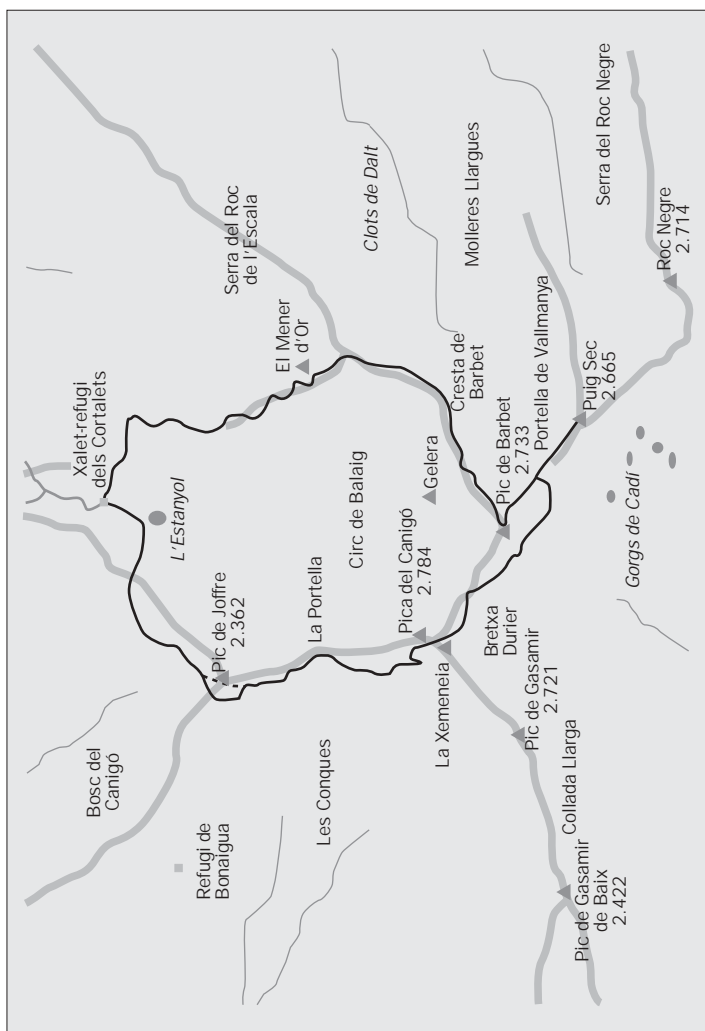
· Xalet-refugi dels Cortalets. Guardat. Servei complet d'hostalatge. 111 places. Obert a l'estiu i alguns caps de setmana de l'any. Tel. (0033) 468 963 619 i (0033) 468 961 890.

Sortim dels Cortalets (2.150 m), a l'esquerra conforme arribem al refugi, pel GR 10-36, en principi planer, que es dirigeix al ras del Prat Cabrera. Al cap de 5 minuts agafem una desviació a la dreta, al punt on el sender comença a perdre altitud. Nosaltres en guanyem ràpidament per mitjà de llaçades entre bosc de pi negre amb nerets i a continuació pedregams esquistosos. El camí està senyalitzat amb marques de pintura i fites de pedres. Al final del bosc passem a prop del Mener d'Or, una

Pujant per la costa de Sant Jaume, prop del Mener d'Or

antiga mina de cobalt. Noves ziga-zagues ens duen per un terreny aspre, anomenat costa de Sant Jaume, al llom carener de la serra del Roc de l'Escala (2.489 m).

Aquí comença la cresta de Barbet, sense complicacions. El sender evita més amunt els obstacles rocosos per una cornisa aèria a la dreta, amb una bona perspectiva del circ de Balaig i la paret est de la pica del Canigó. Quan el camí comença a davallar a la portella de Vallmanya, a l'esquerra, nosaltres continuem per la carena, gairebé planera, fins al cim del pic de Barbet (2.733 m, 1 h 30'), amb un panorama sorprenent de la pica, escarpada i altiva des d'aquí, i la resta del massís. El que més impressiona, però, és la paret nord-oest del mateix Bar-

El circ de Balaig i la seva gelera, amb la pica del Canigó i el pic de Barbet, des de l'Estanyol

bet, als nostres peus i gairebé vertical fins a la gelera permanent de Balaig, al fons del circ.

Baixem per la carena meridional a la portella de Vallmanya (2.591 m). Travessem el camí que abans hem seguit i ens dirigim al no gaire llunyà cim del puig Sec. Superem dos petits esglaons de roques i l'assolim travessant una acumulació de blocs. El puig Sec (2.665 m, 2 h), a la capçalera de les valls de Vallmanya i Cadí, gaudeix d'un panorama limitat per la proximitat del pic de Barbet i el roc Negre, més elevats, però també insospitat per la situació central de què disposa envers aquestes valls.

Tornem a la portella de Vallmanya i agafem el sender que hem creuat. Una davallada breu ens porta al camí, fressat per ser una altra ruta clàssica d'ascensió a la pica del Canigó, que prové del refugi de Merialles i els plans de Cadí. Voregem el pic de Barbet per l'esquerra i arribem a la bretxa Durier (2.696 m), des d'on dominem la paret septentrional del Barbet i la gelera de Balaig a la base. Recordem que aquest trauc de la carena és artificial, ja que l'enginyer de mines Edmond Boxó el va obrir amb dinamita al final del segle XIX.

Per un pedregar de gneis anem al peu de la canal de la Xemeineia, des d'on veiem, a l'esquerra, l'esvelta agulla que la caracteritza. La grimpada és fàcil (primer grau), amb bones preses i terrasses, tot i que al final es redreça una mica. Una cornisa a l'esquerra ens duu al cim de la pica del Canigó (2.784 m, 3 h), on trobem una creu de ferro i una taula d'orientació. Parlar del vast panorama de què gaudeix aquest cim sempre implica quedar-se curt, ja que és una talaia incomparable. En un dia clar

domina el litoral mediterrani des de Marsella i el golf de Lleó fins al cap de Creus, el golf de Roses i la Costa Brava. Al sud es veu el Montseny, Montserrat, Collserola i bona part de la serralada Prelitoral. També abasta la plana del Rosselló, però el puig de Tretzevents li resta perspectives de la de l'Empordà. A l'oest la vista s'allarga fins a la pica d'Estats i la Maladeta. En dies de visibilitat refractària —jo mateix en puc donar fe— s'arriben a apreciar les siluetes del Ventor (Mont Ventoux) i fins i tot la Barse de los Escrehns (Barre des Ecrins), als Alps del Delfinat.

Ascensió per la canal de la Xemeneia

Cim de la pica del Canigó o pic de Balaig

Fem el descens per la còmoda ruta dels Cortalets. Unes llaçades prop de la carena nord ens duen fins a la Portella (2.590 m). Voregem per l'esquerra o bé ens enfilem al cim del pic de Joffre (2.355 m) i enllacem amb el GR 10-36, que ve del refugi de Bonaigua. Passem per la font de la Perdiu i, entre matollars de neret (anomenat *gavet* en català septentrional), acabem d'arribar a l'Estanyol, amb una vista sensacional del circ de Balaig, i el xalet-refugi dels Cortalets (4 h).

Cims assolits, per ordre d'altitud *

1. **pica del Carlit** (2.921 m), itinerari 13

---

2. **tossa Plana de Lles o pic de la Portelleta** (2.916 m), itinerari 18

---

3. punta nord del Carlit (2.915 m), itinerari 13

---

4. **Puigpedrós o pic de Campcardós** (2.914 m), itinerari 17

---

5. **Puigmal o Puigmal d'Er** (2.910 m), itineraris 4 i 8

---

6. **Bastiments** (2.883 m), itinerari 3

---

7. cim occidental del Bastiments (2.881 m), itinerari 3

---

8. **pic de Fontnegra** (2.879 m), itinerari 16

---

9. **pic de les Xemeneies** (2.878 m), itinerari 14

---

10. **alt del Griu** (2.876 m), itinerari 20

---

11. **tosseta de l'Esquella** (2.871 m), itinerari 17

---

12. **pic de l'Infern** (2.869 m), itinerari 3

---

13. **pic de Setut** (2.867 m), itinerari 18

---

14. **pic dels Pessons o del Gargantillar** (2.864 m), itineraris 19 i 20

---

15. **pic d'Ensagents o dels Pessons** (2.862 m), itinerari 20

---

16. **pic de Noufonts** (2.861 m), itineraris 4 i 7

---

17. pic occidental de Fontnegra (2.854 m), itinerari 16

---

18. pic dels Gorgs (2.851 m), itinerari 3

---

19. **torre d'Eina** (2.850 m), itinerari 7

---

20. cim oest de les Xemeneies (2.849 m), itinerari 14

---

21. **pic o Puigmal de Segre** (2.848 m), itineraris 4 i 8

---

22. **Puigpedrós de Lanós o pic Pedrós** (2.845 m), itinerari 15

---

23. **puig de Bacivers** (2.845 m), itinerari 3

---

* Els 100 cims principals estan escrits en negreta.

El Puigmal Petit de Segre i el Puigmal de Segre

24.	puig de Bacivers sud (2.845 m), itinerari 3
25.	pic dels Llops (2.843 m), itinerari 20
26.	tossal Bovinar (2.841 m), itinerari 18
27.	pic de Freser (2.839 m), itinerari 3
28.	puig de la Solana Carnissera (2.839 m), itinerari 14
29.	pic central dels Pessons (2.838 m), itineraris 19 i 20
30.	pic oriental de Fontnegra (2.835 m), itinerari 16
31.	pic de la Colilla o dels Estanyons (2.834 m), itinerari 18
32.	cim nord del tossal Bovinar (2.834 m), itinerari 18
33.	pic occidental de Collroig (2.833 m), itinerari 14
34.	pic de Finestrelles (2.829 m), itinerari 4
35.	cim nord del Puigpedrós de Lanós o pic Pedrós (2.828 m), itinerari 15
36.	pic de Ríbuls o de l'Àliga (2.827 m), itinerari 19
37.	pic d'Engorgs occidental (2.827 m), itinerari 17
38.	pic de Coma d'Or (2.826 m), itinerari 15
39.	pic Superior de la Vaca (2.825 m), itinerari 3
40.	cim sud del pic de Coma d'Or (2.825 m), itinerari 15
41.	pic sud de Ríbuls (2.819 m), itinerari 19
42.	pic d'Engorgs oriental (2.818 m), itinerari 17
43.	pic nord de Ríbuls (2.817 m), itinerari 19
44.	pic de la Valleta (2.814 m), itinerari 16

45. **pic o Puigmal Petit de Segre** (2.812 m), itineraris 4 i 8
46. pic Inferior de la Vaca (2.812 m), itinerari 3
47. **puig Peric** (2.810 m), itinerari 11
48. cim nord del pic o Puigmal Petit de Segre (2.810 m), itineraris 4 i 8
49. **bony del Manyer** (2.808 m), itinerari 17
50. **pic de Coma Extremera** (2.808 m), itinerari 18
51. Carlit de Baix (2.806 m), itinerari 13
52. roc Lliçà (2.805 m), itinerari 17
53. **tossa del Lloser o Fals Carlit** (2.804 m), itinerari 13
54. pic oriental de Collroig (2.804 m), itinerari 14
55. pic de les Toses (2.803 m), itinerari 14 (opcional)
56. **pic de la Fossa del Gegant** (2.801 m), itinerari 4
57. **Puigmal de Llo** (2.801 m), itinerari 8
58. bony del Manyer sud (2.801 m), itinerari 17
59. pic de Noucreus (2.799 m), itinerari 4
60. puig de Tirapits (2.799 m), itinerari 3
61. puig de Núria (2.794 m), itinerari 4
62. pic est de la Valleta (2.793 m), itinerari 16
63. cim Alt de les Arques (2.791 m), itinerari 4
64. pic del Collet de Sant Vicenç (2.790 m), itinerari 17
65. **pic d'Eina** (2.786 m), itineraris 4 i 7
66. **pic del Racó Petit o de Baix** (2.785 m), itinerari 5
67. puig de l'Estany Sobirà (2.785 m), itinerari 13
68. **pica del Canigó o pic de Balaig** (2.784 m), itinerari 1
69. **pic de Montmalús** (2.782 m), itinerari 19
70. cim Baix de les Arques (2.782 m), itinerari 4
71. alt de Ríbuls (2.781 m), itinerari 19
72. **pic del Racó Gros o de Dalt** (2.779 m), itinerari 5
73. pic de la Portella dels Colells (2.778 m), itinerari 19
74. pic de la Portella de Joan Antoni o de Serra Seca (2.777 m), itinerari 19
75. puig de Coll d'Eina (2.775 m), itinerari 4
76. **roc del Boc** (2.774 m), itinerari 6
77. pic sud del Serrat de les Fonts (2.771 m), itinerari 7
78. cim occidental del Puigmal de Llo (2.767 m), itinerari 8
79. **puig de la Portella Gran** (2.765 m), itinerari 11
80. cim de Rocs Blancs (2.765 m), itinerari 4

-
81. cim sud de les puntes de la Vinyola (2.764 m),
itinerari 16
-
- 82. puig de la Cometa o pica Roja oriental** (2.763 m),
itinerari 12
-
- 83. Monturull o torre dels Soldats** (2.761 m), itinerari 22
-
84. punta nord del puig de la Portella Gran (2.760 m),
itinerari 11
-
- 85. serra de les Xemeneies** (tercer cim oest) (2.755 m),
itinerari 14
-
86. punta sud del puig de la Portella Gran (2.755 m),
itinerari 11
-
87. quart cim oest de les Xemeneies (2.754 m), itinerari 14
-
- 88. tossal de la Truita o pic de Perafita** (2.752 m),
itinerari 22
-
89. cim nord de les puntes de la Vinyola (2.752 m),
itinerari 16
-
- 90. pic central de Cambradase** (2.750 m), itinerari 7
-
91. pic dels Colells (2.748 m), itinerari 19
-
92. pica Roja central (2.745 m), itinerari 12
-
93. bony d'Engait (2.744 m), itinerari 19
-
94. pic nord del Serrat de les Fonts (2.743 m), itinerari 7
-
95. segon cim est de les Xemeneies (2.742 m), itinerari 14
-
96. puig del Coll de Finestrelles (2.741 m), itinerari 4
-
97. pica Roja occidental (2.740 m), itinerari 12
-
- 98. pic de Fontfreda** (2.738 m), itinerari 16
-
99. cim de l'Ortigar (2.737 m), itinerari 4
-
100. pic oriental de Fontfreda (2.737 m), itinerari 16
-
101. primer cim est de les Xemeneies (2.737 m), itinerari 14
-
- 102. pic de Barbet** (2.733 m), itinerari 1
-
103. la Caolla (2.732 m), itinerari 21
-
- 104. puig de Tretzevents o de Tres Vents** (2.731 m),
itinerari 2
-
- 105. pic de Monellet o Monoliet** (2.727 m), itinerari 5
-
106. cim occidental del puig de Tretzevents (2.727 m),
itinerari 11
-
107. cim de la Coma del Clot (2.726 m), itinerari 4
-
- 108. puig de Rojà** (2.724 m), itinerari 2
-
109. puig de Rojà sud (2.724 m), itinerari 2
-
110. puig de Fontnegra (2.722 m), itinerari 4
-

La cresta i el pic de Barbet

111. pic nord de la Conca (2.722 m), itinerari 6
112. la Bressola (2.721 m), itinerari 17
113. roc Negre (2.714 m), itinerari 2
114. Torreneules (2.711 m), itinerari 4
115. pic occidental de Cambradase (2.711 m), itinerari 7
116. Falsa Pica Roja nord (2.711 m), itinerari 12
117. Gra de Fajol (2.708 m), itinerari 3
118. pic oriental de Cambradase (2.708 m), itinerari 7
119. Falsa Pica Roja sud (2.707 m), itinerari 12
120. pic de la Dona (2.704 m), itinerari 3
121. cim oest de les Xemeneies (2.703 m), itinerari 14
122. pic sud del Serrat dels Esqueis (2.696 m), itinerari 6
123. serra de Bacivers (2.694 m), itinerari 3
124. pic Negre d'Urgell (2.693 m), itinerari 22
125. pic nord de la Conca (2.693 m), itinerari 6
126. pic de Cortal Rossa (2.692 m), itinerari 15
127. el Petit Peric (2.690 m), itinerari 11
128. roc Colom (2.686 m), itinerari 17 (opcional)
129. pla d'Ombriaga (2.684 m), itinerari 3
130. pic de la Mina (2.683 m), itinerari 16
131. pic sud dels Gorgs (2.680 m), itinerari 2 (opcional)
132. puig de Fontviva (2.673 m), itinerari 15

-
133. **puig de la Grava** (2.671 m), itinerari 12 (opcional)
-
134. pic de Camporrells (2.671 m), itinerari 11
-
135. pic de l'Home Mort (2.668 m), itinerari 10
-
136. **puig Sec** (2.665 m), itinerari 1
-
137. pic nord del Serrat dels Esqueis (2.665 m), itinerari 6
-
138. cim occidental del puig de Fontviva (2.659 m),
itinerari 15
-
139. **tossa del Braibal** (2.657 m), itinerari 21
-
140. **Vulturó o puig de la Canal Baridana** (2.653 m), itineraris
23 i 24
-
141. **pic de Sethomes** (2.651 m), itinerari 2
-
142. **pic de les Agols** (2.648 m), itinerari 21
-
143. cim occidental de la tossa del Braibal (2.647 m),
itinerari 21
-
144. **pic Rodó** (2.645 m), itinerari 7 (opcional)
-
145. **pic Negre de Claror** (2.642 m), itinerari 22
-
146. puig de Bacivers (2.637 m), itinerari 2
-
147. puig d'Ombriaga (2.634 m), itinerari 3
-
148. **pic de Castell Isard** (2.633 m), itinerari 13
-
149. pic Anyeller (2.633 m), itinerari 7
-
150. cim oriental del Coll de la Grava (2.633 m), itinerari 12
-
151. cim nord del Vulturó (2.632 m), itinerari 24
-
152. cim occidental del Coll de la Grava (2.632 m),
itinerari 12
-
153. **puig de les Gralleres** (2.617 m), itineraris 23 i 24
-
154. **pic de les Tres Canaletes** (2.608 m), itineraris 23 i 24
-
155. **camp de Claror** (2.606 m), itinerari 22
-
156. **roca Punxenta o pic de la Costa Cabirolera** (2.605 m),
itinerari 24
-
157. **pic de Morters** (2.605 m), itinerari 5
-
158. **agulla Blanca** (2.604 m), itinerari 5
-
159. pic oest de les Tres Canaletes (2.604 m), itineraris
23 i 24
-
160. cim nord del camp de Claror (2.602 m), itinerari 22
-
161. pic est de les Tres Canaletes (2.596 m), itineraris
23 i 24
-
162. **salt del Sastre** (2.593 m), itinerari 24
-
163. **puig de la Canal del Cristall** (2.586 m), itinerari 24
-
164. **pic de l'Estanyol** (2.586 m), itinerari 16
-

165. roc del Vent (2.582 m), itinerari 4
-
- 166. agulla de l'Hereuet** (2.581 m), itinerari 7
-
167. cim oriental de la torreta de Cadí (2.573 m), itinerari 23
-
- 168. puig del Quer** (2.571 m), itinerari 24
-
- 169. pic de l'Orri** (2.561 m), itinerari 6
-
- 170. torreta de Cadí** (2.559 m), itinerari 23
-
- 171. Comabona** (2.554 m), itinerari 24
-
- 172. puig de Terrers** (2.540 m), itinerari 10
-
173. cap de la Coma dels Llops (2.532 m), itinerari 21
-
174. puig de la Font Tordera (2.526 m), itinerari 24
-
- 175. pollegó Superior** (2.506 m), itinerari 25
-
- 176. cim del Calderer** (2.505 m), itinerari 25
-
- 177. Aguiló** (2.494 m), itinerari 24
-
178. cim de la Grallera (2.484 m), itinerari 25
-
179. pic de la Pala (2.477 m), itinerari 4
-
- 180. roc de Madres** (2.469 m), itinerari 9
-
- 181. puig dels Terrers** (2.469 m), itinerari 24
-
182. cim de la Canal Roja (2.468 m), itinerari 25
-
- 183. roc Negre** (2.459 m), itinerari 9
-
- 184. punta Aguda** (2.458 m), itinerari 24
-
- 185. roca del Gónc** (2.452 m), itinerari 23
-
186. ras de la Sal (2.446 m), itinerari 10
-
- 187. pollegó Inferior** (2.445 m), itinerari 25
-

Cim del Comabona. Darrere, la carena del Cadí fins al Vulturó

-
- 188. pic del Cabirol** (2.443 m), itinerari 24
-
189. cim oriental de la punta Aguda (2.443 m), itinerari 24
-
190. cim Nord (2.438 m), itinerari 25
-
191. roca de la Portella (2.437 m), itinerari 3
-
192. cim occidental de la punta Aguda (2.436 m),
itinerari 24
-
193. pic de l'Àliga (2.428 m), itinerari 4
-
- 194. pic de Bernat Salvatge** (2.423 m), itinerari 9
-
195. cap de Montuell (2.418 m), itinerari 21
-
- 196. Fals Pollegó Inferior** (2.415 m), itinerari 25
-
197. roc de la Llosa (2.400 m), itinerari 17
-
- 198. pic de la Pelada** (2.370 m), itinerari 9
-
199. pic de Joffre (2.362 m), itinerari 1 (opcional)
-
200. cap del Serrat de l'Ós (2.359 m), itinerari 9
-
201. roc dels Gorgs (2.352 m), itinerari 9
-
202. roc Cosconer (2.132 m), itinerari 9
-
203. balcó de la Joaquina (2.068 m), itinerari 25
-
204. puig de l'Esquena d'Ase (2.006 m), itinerari 9
-

Índex

Introducció	5
Informacions pràctiques	9
ITINERARIS	
1. Volta de Balaig	15
2. Sethomes i Tretzevents	21
3. Morenç i Ulldeter	27
4. L'Olla de Núria i Torreneules	33
5. Cresta dels Racons	39
6. Roc del Boc i serrat dels Esqueis	45
7. Valls de la Ribera i Planès	51
8. Els quatre Puigmals	57
9. Trilogia de Madres	61
10. Vall de Galba i pic de Morters	67
11. Els Perics i Camporrells	73
12. Totes les piques Roges	77
13. El Castell Isard i el Carlit	83
14. Serra de les Xemeneies	89
15. Puigpedrós de Lanós i pic de Coma d'Or	97
16. Serra de l'Orri de la Vinyola	103
17. Volta d'Engorgs	109
18. Serra del Sirvent	115
19. Els Colells i els Pessons	121
20. Volta d'Ensagents	127
21. El Braibal i les Agols	133
22. Perafita i el Riguer	139
23. El Cadí pel Boscàl	145
24. El Cadí per Josa	153
25. Pollegons del Pedraforca	161
Cims assolits per ordre d'altitud	169